

แนวปฏิบัติของการจัดการยาความเสี่ยงสูงในระบบยา

High Alert Drugs โรงพยาบาลเจ็ดเสมียน	Drug Generic Name	Pethidine hydrochloride injection 50 mg/ml
	Trade name	-
	Class	Opioid analgesic
ข้อบ่งใช้		
- บรรเทาอาการปวดปานกลางถึงรุนแรง - ใช้ร่วมกับยาระงับความรู้สึกเพื่อการผ่าตัด หรือการทำหัตถการที่ก่อให้เกิดความปวด		
ข้อห้ามใช้		
1. ผู้ที่แพ้ยานี้ หรือส่วนประกอบอื่นในตำรับ 2. ผู้ที่ใช้ยากลุ่ม monoamine oxidase inhibitors (MAOIs) หรือหยุดยานี้ไม่เกิน 2 สัปดาห์ (เพราะอาจทำให้เกิด serotonin syndrome) 3. ห้ามใช้ในผู้ที่มีประวัติทางเดินอาหารอุดตัน (Gastrointestinal obstruction) และลำไส้ไม่ทำงาน (paralytic ileus) 4. ผู้ป่วยที่มีภาวะกตการหายใจ 5. ห้ามดื่มสุรา หรือสิ่งที่มีแอลกอฮอล์ผสมอยู่ ในระหว่างการใช้นี้		
ขนาดที่ใช้		
กรณีบรรเทาปวด (ผู้ใหญ่) - IM/SC: 50–150 mg ทุก 3–4 ชั่วโมง ตามอาการ - IV push: 10–30 mg ให้เจือจางยาให้มีความเข้มข้น 10 mg/ml และแบ่งให้หลายครั้ง โดยฉีดเข้าหลอดเลือดดำอย่างช้าๆ นานกว่า 5 นาที - IV Infusion: ให้เจือจางยาให้มีความเข้มข้น 1 mg/ml และให้ยาในอัตรา 15–35 mg/hr		
กรณีบรรเทาปวด (เด็ก) IM/SC: 1–1.8 mg/kg/dose ทุก 3–4 ชั่วโมง ตามอาการ (Max 100 mg/dose) หมายเหตุ: ใช้นี้ตามแพทย์สั่งโดยปรับขนาดยาตามความรุนแรงของอาการปวด และตามการตอบสนองของผู้ป่วย		
แนวทางการสั่งจ่าย		
1. แพทย์เท่านั้นที่มีสิทธิ์ในการสั่งยา 2. ห้ามใช้คำย่อในการสั่งจ่าย 3. Double check ชื่อผู้ป่วย ชนิด ขนาดยาและวิธีบริหารยา 4. แพทย์ผู้สั่งจ่ายต้องเขียนใบยาเสพติด 5 (ยส.5) กำกับทุกครั้ง 5. สั่งยาดัวยาวาจาได้เฉพาะกรณีฉุกเฉิน และลงบันทึกทันทีที่ทำได้		

High Alert Drugs โรงพยาบาลเจ็ดเสมียน	Drug Generic Name	Pethidine hydrochloride injection 50 mg/ml
	Trade name	-
	Class	Opioid analgesic
	แนวทางการจ่ายยาและเก็บรักษา	
<p>1. การจ่ายยา</p> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องอ่านฉลาก 2 ครั้ง มีการตรวจซ้ำชื่อผู้ป่วย ชนิด ขนาดยาและวิธีบริหารยา - ส่งมอบยาเมื่อมีใบยาเสพติด 5 (ยส.5) ที่มีชื่อผู้ป่วย ชื่อยา และขนาดยาที่ชัดเจน, วันที่ใช้ยา และมีแพทย์เซ็นรับรองการสั่งใช้ หรือเมื่อมีการนำซาก amp ยาที่มีการใช้แล้ว พร้อมใบยส. 5 ที่มีข้อมูลครบถ้วนมาเปลี่ยน amp ใหม่จากห้องยา - ส่งมอบยาที่มีการติดแถบ Sticker สีแดงที่มีคำว่า “ยาความเสี่ยงสูง HIGH ALERT DRUG” บนภาชนะบรรจุยา - ส่งมอบยาพร้อมแนบเอกสารคำแนะนำการติดตามผู้ป่วย หรือเหตุการณ์ที่ต้องรายงานแพทย์ <p>2. เก็บยาในตู้เข้าถึงได้ยาก แยกจากยาทั่วไป และล็อกกุญแจเสมอ มีป้ายแสดงชื่อที่แตกต่างจากยาอื่น และมีป้ายบ่งชี้ “High Alert Drug” หรือ “ยาความเสี่ยงสูง” ให้เห็นชัดเจน</p> <p>3. เก็บที่อุณหภูมิต่ำกว่า 30 องศาเซลเซียส และเก็บให้พ้นแสง</p>		
แนวทางการเตรียม		
<p>1. ตรวจสอบ 2 บุคคล หรืออย่างน้อย 2 ครั้ง (ในกรณีขาดบุคลากร) ในการหยิบยา การคำนวณขนาดยา และจัดเตรียมยา</p> <p>2. การให้ยาแบบ IM และ IV push ต้องเจือจางยาให้มีความเข้มข้น 10 mg/ml โดยผสมยา 50 mg (1 amp) ด้วย SWFI 5 ml</p> <p>3. การให้ยาแบบ IV infusion ควรเจือจางยาด้วย D5W หรือ NSS ให้มีความเข้มข้น 1 mg/ml</p> <p>4. ความคงตัวหลังเจือจางยาจะอยู่ได้ 24 ชั่วโมง ที่อุณหภูมิห้อง</p> <p>5. เมื่อเตรียมยาเสร็จ ผู้เตรียมต้องแปะฉลากที่มีชื่อผู้ป่วย ชื่อยา ขนาดยา และวิธีบริหารยาที่เตรียม ลงบนฉลากขวดสารละลายที่เตรียมทุกครั้ง พร้อมเซ็นชื่อผู้เตรียมยาบนฉลากด้วย</p>		
แนวทางการบริหารยา		
<p>1. ตรวจสอบขนาด และความแรงของยาที่เตรียมให้ตรงกับคำสั่งแพทย์ก่อนให้ยา โดยการตรวจสอบ 2 บุคคลหรือตรวจสอบ 2 ครั้ง โดยเว้นระยะเวลาการตรวจสอบ</p> <p>2. การให้ยาแบบ IM ให้ฉีดที่กล้ามเนื้อต้นขาใหญ่,</p> <p>3. การให้ยาแบบ IV push ควรเจือจางยาใน SWFI ก่อน และฉีดอย่างช้าๆ นานกว่า 5 นาที</p> <p>4. การให้ยาแบบ IV infusion ควรเจือจางยาด้วย D5W หรือ NSS ก่อน ให้ยาในอัตรา 15-35 mg/hr (นานกว่า 15-30 นาที) และควรให้ยาผ่าน infusion pump</p> <p>5. ในระหว่างการให้ยา ผู้ป่วยควรอยู่ในท่านอน</p> <p>6. หลังผสมแล้วควรใช้ภายใน 24 ชั่วโมง</p>		

High Alert Drugs โรงพยาบาลเจ็ดเสมียน	Drug Generic Name	Pethidine hydrochloride injection 50 mg/ml
	Trade name	-
	Class	Opioid analgesic
	แนวทางการติดตามการใช้ยา	
<p>1. การติดตามผลการใช้ยา ได้แก่ heart rate, respiratory rate, blood pressure, mental status, pain score และ sedation score</p> <p><u>หมายเหตุ</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณี IV push; ติดตามทุก 5 นาที จำนวน 4 ครั้ง จากนั้น ทุก 30 นาที จำนวน 2 ครั้ง - กรณี IV infusion; ติดตามทุก 1 ชั่วโมง จำนวน 4 ครั้ง จากนั้นติดตามทุก 4 ชั่วโมง - กรณี SC หรือ IM; ติดตามทุก 15 นาที จำนวน 4 ครั้ง จากนั้น ทุก 30 นาที จำนวน 2 ครั้ง <p>Sedative score</p> <ul style="list-style-type: none"> 0 = ไม่่วงเลย อาจนอนหลับตา แต่รู้ตัว ตื่นอยู่ พูดคุยโต้ตอบได้ 1 = ง่วงเล็กน้อย นอนหลับๆ ตื่นๆ ปลุกตื่นง่าย ตอบคำถามได้อย่างรวดเร็ว 2 = ง่วงพอควร อาจหลับตาอยู่ แต่ปลุกตื่นง่าย พูดคุยได้สักระยะก็หลับ 3 = ง่วงอย่างมาก ปลุกตื่นยากมาก หรือไม่ตื่น ไม่ได้ตอบ S = กำลังหลับพักผ่อน สามารถปลุกตื่นได้ไม่ยาก ไม่ต้องการยาแก้ปวด <p>2. ตรวจสอบอัตราเร็วในการให้ยาของ infusion pump อย่างน้อยแวนละ 1 ครั้ง</p> <p>3. ตรวจสอบบริเวณที่แทงน้ำเกลือ หากมียารั่วออกนอกหลอดเลือด อาจทำให้เกิดเนื้อเยื่อตายได้</p>		
อาการที่แสดงว่าอาจมีระดับยาสูง ต้องเพิ่มความระมัดระวัง ติดตามผล หรือแจ้งแพทย์		
<ol style="list-style-type: none"> 1. HR น้อยกว่า 60 ครั้ง/นาที 2. BP น้อยกว่า 90/60 mmHg 3. หายใจลำบาก 4. Miosis (รูม่านตาขนาดเล็กกว่า 2 mm) 5. Sedation score = 2 + RR น้อยกว่า 10 ครั้ง/นาที 		

เอกสารอ้างอิง

Lacy CF, Armstrong LL, Goldman MP and Lance ll. Drug Information Handbook International. Version 4.2.1 (891) USA: Lexi-Comp; 2023.

คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด โรงพยาบาลศิริราช. คู่มือการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูง. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: 2560.

โรงพยาบาลราชวิถี. คู่มือแนวทางการปฏิบัติงาน ยาความเสี่ยงสูง โรงพยาบาลราชวิถี. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: บริษัท แดเน็กซ์ อินเตอร์คอร์ปอเรชั่น จำกัด; 2560.